

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА **Георги Георгиев Бирбочуков**
НА ТЕМА: *„Развитие на координационните способности и влиянието им върху
индивидуалните тактически действия на 13-годишни волейболистки“*

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“
КАТЕДРА: „БАСКЕТБОЛ, ВОЛЕЙБОЛ, ХАНДБАЛ“
НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „Васил Левски“

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: ТЕОРИЯ И МЕТОДОЛОГИЯ НА СПОРТНАТА НАУКА
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 7.6. СПОРТ
НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ: доц. Георги Божилов, доктор

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: доц. Милена Лазарова-Пеева, доктор –
ДЕПАРТАМЕНТ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ, ТЕХНИЧЕСКИ
УНИВЕРСИТЕТ-СОФИЯ

1. Актуалност и значимост на дисертационната тема

Волейболът е игра, която се характеризира с висока координационна сложност. Проблемът за взаимовръзката между нивото на координационните способности и развитието на волейболните двигателни умения заема важно място в етапа на началната спортна подготовка при подрастващите. Затова чрез прилагането на целенасочени тренировъчни средства и съвкупност от традиционни и иновационни спортно-педагогически подходи за обучение, се развиват тези способности при 13-годишни момичета, занимаващи се с волейбол. Правилното им и навременно заучаване е значим фактор за по-бързо овладяване на сложната волейболна техника и постигане на по-добри резултати в състезателната надпревара при тази възраст.

2. Оценка на структурата и резултатите на дисертационния труд

Представеният дисертационен труд е разработен в общ обем от 228 страници и притежава правилна структура на изложение на материала с въведение и 4 основни глави.

На базата на обстоен литературен преглед на 98 източника, повечето чужди автори и някои на български език, е извършен теоретичен анализ. В него е направена обща характеристика на координационните способности във волейбола, както и развитието им във възрастов аспект. Обърнато е специално внимание на тактическите действия в спорта като цяло и в съвременния волейбол. Литературният обзор е подробен, което показва високата информираност на Георги Бирбочуков по темата на дисертационния му труд.

Чрез добре формулирана работна хипотеза се допуска, че повишавайки нивото на координационните способности, подрастващите 13-годишни волейболистки ще подобрят своята успеваемост и при индивидуалните тактически действия в нападение и защита.

Целта и задачите са правилно поставени и формулирани.

За нуждите на изследването са обхванати общо 27 подрастващи състезателки (13 в експериментална и 14 в контролна група).

Извършен е контрол и оценка на 25 показателя: 6 – за координационни способности; 5 – за технически умения; 14 за тактически умения.

Използваните експериментални методи са широко приложими за такъв тип изследвания. Според мен те са подходящо подбрани и дават възможност за изпълнение на поставените задачи. Описанието на методите на работа подсказва, че докторантът ги владее много добре.

Прилагането на подходящи статистически техники спомага за обективния анализ на резултатите, макар тяхното пестеливо интерпретиране и то с не-голяма точност в представената разработка.

Резултатите са последователно изложени и обсъдени общо в 15 подраздела. Направеният опит за анализ на получените резултати е в обем от 62 страници, но забелязвам, че липсват конструктивни обобщения в края на всяка част.

Онагледяването в дисертационния труд е сполучливо оформено с 30 таблици и 61 фигури.

Въз основа на значителна по обем изследователска работа са направени 4 извода и 6 препоръки, които произтичат логично от получените резултати.

3. Оценка на приносите

Дисертационният труд има своите приноси, включващи нови научни данни за координационни умения и тактически показатели при подрастващи волейболистки и правилно интерпретират получените резултати, на базата на специално разработена тренировъчна програма, за период от 3 месеца.

4. Публикации във връзка с дисертационния труд

По темата на дисертацията Георги Бирбоучков е представил само 1 научна публикация от научен форум „Оптимизиране на педагогическия процес по баскетбол, волейбол, хандбал“, 27 май 2021г. и публикувана в Годишник на Национална спортна академия „Васил Левски“: Том 1, София: НСА ПРЕС, 2021, с.145-152.

5. Критични забележки и препоръки

Към представения дисертационен труд имам някои критични забележки.

Имайки предвид натрупания до момента практически и теоретичен опит на докторанта като състезател, треньор и преподавател в НСА „Васил Левски“, очакванията ми бяха по-големи. Обръщам внимание за завишаване прецизността в изложението на материала относно правопис и граматика в основното съдържание, а така също и при оформлението на статистическите данни в приложените фигури и таблици (по такъв начин, че да отговарят на изискванията за подобен род научни разработки)!

Като препоръки бих отбелязала:

- Обхват на по-голям брой изследвани лица, така, че извадките да бъдат репрезентативни и то за по-продължителен период от време на експеримента (поне 1 или 2 години), за да могат да отговарят на принципите за надеждност и валидност на експерименталната тестова батерия.
- За подкрепа на резултатите и по-голяма достоверност на изводите е добре да се приложи по-обширна интерпретация на статистически обработените данни, надявам се за в бъдещи изследвания и научни разработки на докторанта.
- В дисертацията са изследвани технически умения, но не са представени резултати от корелационни зависимости, отразяващи връзките му технически и

координационни умения на волейболистките. Дори в автореферата липсва анализ на заложените в експеримента 5 елемента от техниката на волейболната игра. От тук произтича и моят въпрос: *Има ли повод техническите показатели да бъдат изключени от анализа и защо?*

6. Заключение

В обобщение, извършения педагогически експеримент в дисертационния труд има своя приносен характер, както в теоретичен, така и в практически аспект. Предвид изтъкнатите му положителни страни, както и личните качества на докторанта, изразявам становището си, че настоящият труд отговаря на изискванията за докторска дисертация. Не откривам елементи на плагиатство и го оценявам положително.

Въз основа на гореизложеното и предвид Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, както и Правилника за придобиване на научни степени в Национална спортна академия „Васил Левски“, предлагам Научното жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 7.6 Спорт на Георги Георгиев Бирбочуков.

08.08.2024г.

гр. София

Изготвил становището:

(доц. Милена Лазарова-Пеева, доктор)

STATEMENT

Regarding dissertation of **Georgi Georgiev Birbochukov**
Subject: „*Development of coordination abilities and their influence on individual tactical actions of 13-year-old volleyball players*”

For the assessment of educational and scientific degree “**PhD**”
Department: Basketball, Volleyball, Handball
National Sports Academy “Vasil Levski”

PHD PROGRAMME: THEORY AND METHODOLOGY OF SPORTS SCIENCE
PROFESSIONAL FIELD: 7.6 SPORT
SCIENTIFIC ADVISOR: Associate Professor Georgi Bozhilov, PhD

Author of the review: Associate Professor Milena Lazarova-Peeva, PhD – Department of Physical Education and Sports, Technical University - Sofia

1. Relevance and significance of the dissertation topic

Volleyball is a game characterized by high coordination difficulty. The problem of the correlation between the level of coordination abilities and the development of volleyball motor skills occupies an important place in the stage of initial sports training in juniors. Therefore, through the application of targeted training means and a set of traditional and innovative sport-pedagogical approaches to training, these abilities are developed in 13-year-old girls engaged in volleyball. Their correct and timely learning is a significant factor for faster mastering of the complex volleyball technique and achieving better results in the competitive race at this age.

2. Evaluation of the structure and results of the dissertation

The presented dissertation has been written in a total volume of 228 pages and has a correct presentation structure consisting of introduction and 4 main chapters.

The theoretical analysis has been carried out based on a thorough literature review of 98 sources, mostly of foreign authors and some Bulgarian as well. It describes a general characterization of coordination abilities in volleyball, as well as their development in age correlation. Special attention is paid to tactical strategies in sports in general and also in modern day volleyball. The literature review been that detailed, shows the high acknowledgement of Georgi Birbochukov on the topic of his dissertation.

It is presumed, through a well-formulated working hypothesis, that by increasing the level of coordination abilities, adolescent 13-year-old volleyball players will improve their performance in both individual offensive and defensive skills.

The goals and tasks are set correctly and correspond to the subject of the experiment performed.

A total of 27 adolescent female athletes (13 in the experimental group and 14 in the control group) were recruited for the study.

A total of 25 indicators were monitored and assessed: 6 for coordination skills; 5 for technical skills and 14 for tactical skills.

The experimental methods used are widely applicable for this type of researches. In my personal opinion, they are appropriately selected and enable the accomplishment of the set tasks. The PhD student has very good control over the methods of description in his study.

The application of appropriate statistical techniques contributes to the objective analysis of the results, even though their interpretation has some weaknesses and limitations.

The results are consistently presented and discussed in a total of 15 subsections. The analysis of the results is 62 pages long, but I've noted that there are no constructive summaries at the end of each section.

Overall, the dissertation is well done, constructed with 30 tables and 61 figures.

A total of 4 conclusions and 6 recommendations are drawn, based on a considerable amount of research and statistical results that were obtained.

3. Evaluation of contributions

Based on a specially designed training program, for a period of 3 months, the dissertation has its contributions, including new scientific data on coordination skills and tactical indicators in adolescent volleyball players and correctly interprets the results obtained.

4. Publications related to the thesis

Georgi Birbochukov has presented only 1 scientific publication from a scholar forum that relates to the topic of the dissertation "Optimization of the pedagogical process in basketball, volleyball, handball", 27 May 2021 and published in the Yearbook of the National Sports Academy "Vasil Levski".

5. Critical remarks and recommendations

I have some critical remarks to the presented dissertation.

I had higher expectations considering the practical and theoretical experience of the PhD student as a player, coach and lecturer at NSA Vasil Levski. I would like to draw your attention not only onto improving the spelling and grammar in the main content, but also in the overall layout of the statistical data and the attached figures and tables (so that they meet the requirements for this kind of scientific work)!

I'd like to outline a few other recommendations:

- To evaluate a greater number of athletes for a longer period of time (at least 1 or 2 years), so that the statistical samples are valid and to ensure the necessary reliability and validity of the experimental test group.
- In order to support the results and to make the conclusions more reliable, more extensive interpretation of the statistically processed data should be applied; I hope that to be achieved in future researches and research papers.
- The dissertation studied technical skills but did not present results from the correlations reflecting its relationships between technical and coordination skills of female volleyball players. The abstract even lacks an analysis of the 5 elements of volleyball technique embedded in the experiment. Hence, I have a question: *Is there a reason for the technical indicators to be excluded from the analysis and why?*

6. Conclusion

In conclusion, the pedagogical experiment carried out in this dissertation has its value both in theoretical and practical aspects. Considering its highlighted positive aspects, as well as the personal qualities of the doctoral student, I express my opinion that the present work

meets the requirements for a doctoral dissertation. I find no elements of plagiarism and evaluate it positively.

Based on the above and taking into account the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations for its Implementation, as well as the Regulations for the Acquisition of Scientific Degrees at the National Sports Academy "Vasil Levski", I propose the Scientific Jury to award the degree of Doctor of Education and Science in the professional field 7.6 Sport to Georgi Georgiev Birbochukov.

08.08.2024
Sofia

Issuer of the statement:

Associate Professor Milena Lazarova-Peeva, PhD